

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 25. marts 2010
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2009-711-0226
Dok.: KHE41261

KOMMENTERET OVERSIGT

over

Høringssvar vedrørende Konkursrådets betænkning nr. 1512/2009 om rekonstruktion mv.

I. Høringen

Betænkningen har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre og Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, byretterne, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Advokatrådet, Danske Advokater, Danske Insolvensadvokater, Kuratorforeningen, Institut for Menneskerettigheder, Retspolitisk Forening, Retsikkerhedsfonden, KL, Danske Regioner, Lønmodtagernes Garantifond, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Boligselskabernes Landsforening, Bygherreforeningen, Danmarks Automobilforhandler Forening, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Rederiforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk InkassoBrancheForening, Dansk Kredit Råd, Danske Speditører, De Danske Patentagenters Forening, Finans og Leasing, Forbrugerrådet, Forenede Danske Motorejere, Foreningen af Firmapensionskasser, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Finansrådet, Forsikring & Pension, Grundejernes Landsorganisation, Håndværksrådet, Kooperationen – Den Kooperative Arbejdsgiver- og Interesseorganisation i Danmark, Landbrug og Fødevarer, Lejernes Landsorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, 3F Fagligt Fælles Forbund, Akademikernes Centralorganisation, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Told og Skatteforbund, Finanssektorens Arbejdsgiver-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

forening, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Handels- og Kontorfunktionærernes forbund i Danmark, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse Landsorganisationen i Danmark LO og Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgivere.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført i kursiv.

II. Høringssvarene

1. Generelt

Østre Landsret, Vestre Landsret, Københavns Byret, HK Landsklubben Danmarks Domstole, KL, Danmarks Automobilhandler Forening, Forbrugerrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Finanssektorens Arbejdsgiverforening og Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte har ikke haft bemærkninger til betænkningen.

Sø- og Handelsretten tilslutter sig forslaget om, at de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord ophæves og erstattes af et nyt regelsæt om rekonstruktion. Forslaget må forventes at føre til en højere succesrate og navnlig til, at virksomheder, der reelt ikke er levedygtige, straks lukkes eller tages under konkursbehandling og ikke først skal igennem en reelt set formålsløs betalingsstandsning.

Domstolsstyrelsen har anført, at de foreslåede væsentlige ændringer af domstolenes behandling af insolvensskiftesager vil få betydning for skifteretternes arbejde. Der vil kunne blive tale om flere insolvensskiftesager, og sagerne vil kunne blive mere arbejdskrævende for skifteretterne. Domstolsstyrelsen skønner, at Konkursrådets forslag vil medføre en merbelastning for domstolene, men styrelsen kan ikke udtale sig nærmere om merbelastningens omfang.

Efter **Advokatrådets** opfattelse kan reglerne om virksomhedspant føre til, at de tilsigtede effekter af Konkursrådets forslag udebliver i praksis. Advokatrådet finder, at der bør gives Konkursrådet mulighed for mere dybtgående at analysere rekonstruktionsreglernes forhold til virksomhedspanteordningen og forholdet til skattereglerne, så der sikres et mere opdateret, erfaringsbaseret og sammenhængende grundlag, før der i givet fald træffes beslutning om ændringer i reglerne om rekonstruktion.

Samlet set er det **Danske Advokaters** og **Danske Insolvensadvokaters** opfattelse, at den fremtidige lovgivning om rekonstruktioner ikke bør baseres på Konkursrådets lovudkast, da det ikke i tilstrækkeligt omfang tager højde for konsekvenserne af reglerne om virksomhedspant og fordringspant og de erfaringer, der er indhøstet gennem de seneste 18 måneder som følge af den økonomiske krise og den finansklemme, der har ændret virksomhedernes adgang til finansiering. Med det hovedformål at fremme mulighederne for rekonstruktioner af kriseramte virksomheder, hvor likviditeten er i bund, men hvor der synes at være et potentiale for fremtidig drift, er det helt afgørende, at der vedtages spilleregler, der gør det muligt at gennemføre en rekonstruktion som en indenretlig kontrolleret proces, frem for regler, der direkte eller i hvert fald indirekte fremmer en udenretlig afvikling.

Dansk Erhverv tilslutter sig Konkursrådets forslag om rekonstruktionsbehandling. Især den tidsmæssige optimering af rekonstruktionsbehandlingen er vigtig, idet såvel kunder som leverandører vil være utilbøjelige til at fortsætte med den kriseramte virksomhed over en længere periode. Det er derfor i alles interesse, at parterne i det nye regelsæt bliver bundet tættere og hurtigere sammen, hvilket skaber større gennemsigtighed.

For så vidt angår tekniske bemærkninger til de enkelte bestemmelser kan Dansk Erhverv tilslutte sig Kuratorforeningens høringssvar.

DI støtter grundlæggende Konkursrådets forslag om at indføre et nyt rekonstruktionsinstitut og er enig i, at lovgivningen skal sigte efter at opstille generelle rammer og retningslinjer for rekonstruktion og frivillige kreditorordninger, da muligheden for at indgå i sådanne afhænger af en række individuelle faktorer. Herudover er DI enig i vigtigheden af fortsat at udvikle en dynamisk iværksætterkultur i Danmark, og DI finder i den forbindelse, at Konkursrådets forslag er med til at skabe hensigtsmæssige rammer og retningslinjer og kan medvirke til at understøtte udviklingen af en endnu stærkere ”kom-i-gang-kultur”.

Dansk Transport og Logistik tilslutter sig forslaget om at erstatte de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord med et nyt regelsæt om rekonstruktion af insolvente, men levedygtige virksomheder.

Det er **Finansrådets** overordnede holdning, at der med betænkningen og Konkursrådets lovudkast er skabt et værdifuldt grundlag for at fremme mulighederne for rekonstruktion af levedygtige virksomheder.

Foreningen af Registrerede Revisorer tilslutter sig forslaget om at erstatte de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning og tvangsakkord med et nyt regelsæt om rekonstruktion. De foreslåede regler vil sikre, at flere skyldnere får reel mulighed for at opnå rekonstruktion, og ophævelsen af betalingsstandsningens instituttet vil medføre, at virksomheder uden overlevelsesmuligheder vil få en kortere og hurtigere samlet insolvensbehandling.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer finder, at Konkursrådets forslag klart forbedrer mulighederne for rekonstruktion med skifterettens medvirken.

Håndværksrådet støtter hensigten om at tilbyde et indenretligt rekonstruktionsinstrument.

Landbrug og Fødevarer tilslutter sig overordnet Konkursrådets forslag og finder, at forslaget vil være med til at skabe rammer for at udvikle flere iværksættere i Danmark.

Realkreditforeningen anfører, at betænkningen lægger op til meget konstruktive ændringer i reglerne om behandlingen af insolvente virksomheder. Realkreditforeningen bifalder, at betalingsstandsningens instituttet afskaffes. Det er sandsynligt, at der gennem rekonstruktion kan spares betydelige tab af værdier for både fordringshavere og samfundet, og det er væsentligt, at der i forbindelse med, at en rekonstruktionsbehandling eventuelt må opgives, i givet fald gennemtvinges en egentlig konkursbehandling.

Der har blandt de høringsparter, der har haft bemærkninger til betænkningen, helt overordnet været stor tilslutning til Konkursrådets forslag om at indføre et nyt regelsæt om rekonstruktionsbehandling, der skal erstatte de gældende regler om anmeldt betalingsstandsning og forhandling om tvangsakkord.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet og flertallet af høringsparterne i, at en gennemførelse af Konkursrådets forslag vil kunne medvirke til, at flere insolvente, men levedygtige virksomheder helt eller del-

vis videreføres til gavn for virksomhedens ansatte og medkontra henter og samfundet som helhed, jf. pkt. 2.2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Justitsministeriet har forstået hørings svarene fra Advokatrådet, Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater således, at disse organisationer som følge af virksomhedspanteordningens mulige negative indvirkning på rekonstruktionsbehandling og de finansieringsvanskeligheder, som virksomhederne har oplevet under finanskrisen, finder, at Konkursrådets forslag til nye regler om rekonstruktionsbehandling ikke bør gennemføres i den foreliggende form.

Spørgsmålet om de foreslåede reglers forhold til reglerne om virksomhedspant er behandlet nedenfor under pkt. 4.

Justitsministeriet finder, at de nævnte forhold ikke ændrer ved, at de foreslåede regler om rekonstruktionsbehandling alt andet lige vil kunne medvirke til, at flere insolvente, men levedygtige virksomheder overlever.

Med hensyn til de økonomiske og administrative konsekvenser for domstolene henvises til pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2. Hovedelementerne i forslaget om rekonstruktionsbehandling, herunder tidsfristerne

Sø- og Handelsretten hilser det velkomment, at en forlængelse af den almindelige tidsfrist på ca. 7 måneder med op til højst 4 måneder skal vedtages af fordringshaverne og således ikke kan ske alene med skifterettens samtykke. Der er tale om en væsentlig ændring i forhold til de gældende regler om betalingsstandsning, som styrker fordringshavernes retsstilling. Herved er det op til skyldneren og tilsynet at overbevise fordringshaverne om, at der fortsat er udsigt til en ordning frem for en konkurs.

Danske Advokater og **Danske Insolvensadvokater** anfører, at forslaget i for høj grad bygger på reglerne om tvangsakkord i stedet for på reglerne om betalingsstandsning. Forslaget vil føre til, at mange virksomheder, der under den gældende lovgivning rekonstrueres ved delvis salg og delvis kontrolleret afvikling under anmeldt betalingsstandsning, fremover ikke vil kunne rekonstrueres, men i stedet vil blive afviklet under konkurs. En afvikling under konkurs kan ikke anses som en garanti for, at alt

kommer til overfladen, da mange konkursboer vil blive sluttet, fordi der ikke er dækning for yderligere boomkostninger (konkurslovens § 143). Ved kontrolleret afvikling under anmeldt betalingsstandsning ville tabene kunne reduceres, i hvert fald for så vidt angår lønmodtagerkrav, fordi medarbejdernes arbejdsindsats vil kunne anvendes i opsigelsesperioden. Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater anbefaler, at der skal kunne gennemføres en kontrolleret afvikling af virksomheden under en rekonstruktionsbehandling.

Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater anfører endvidere, at antallet af ultimative frister bør reduceres eller alternativt formuleres således, at det er fordringshaverne, der har det afgørende ord i relation til fristforlængelse eller ej. En ubetinget frist på 4 uger til at fremsætte et forslag til rekonstruktionsplan vil i sig selv begrænse mulighederne for rekonstruktion. Der kan være gode grunde til, at fristen springer, og der kan også være gode grunde til, at den helt overvejende kreditormajoritet accepterer en fristoverskridelse. Ultimative frister strider mod, hvad Konkursrådet i øvrigt foreslår i relation til at nedtone skifterettens indflydelse i forhold til fordringshavernes indflydelse på rekonstruktionsforløbet.

Kuratorforeningen anfører, at en ophævelse af muligheden for tvangsakkord i konkurs vil udelukke muligheden for at gennemføre en tvangsakkord i tilfælde, hvor en insolvensbehandling starter som en konkursbehandling, men hvor det senere kan vise sig hensigtsmæssigt at søge gennemført en tvangsakkord, f.eks. af skattemæssige grunde.

DI finder det særdeles positivt, at betænkningen har fokus på, at rekonstruktionsbehandlinger både skal iværksættes og afsluttes hurtigt. Det er således hensigtsmæssigt med "faste frister". Fristerne bidrager til øget forudsigelighed og hurtigere afklaring om tidsrammen for mulige rekonstruktioner.

DI støtter også Konkursrådets forslag om indførelse af regler om modregning, omstødelse og konkursregulering inspireret af de tilsvarende regler i konkurs, da disse regler bidrager til at sikre kreditorernes reelle værdier.

Dansk Transport og Logistik finder det væsentligt, at rekonstruktionsplanen iværksættes og afsluttes hurtigt. Det er derfor væsentligt med de faste tidsplaner og møder i Konkursrådets forslag, samt at rekonstruktionsbehandlingen maksimalt kan vare ca. 11 måneder.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer er enig i, at der er behov for, at rekonstruktion igangsættes hurtigst muligt, og at der derfor er meget korte frister knyttet til arbejdet med rekonstruktionen.

Foreningen finder det også meget positivt, at Konkursrådet lægger op til, at gensidigt bebyrdende aftaler kan videreføres med rekonstruktørens samtykke, at der indføres mulighed for at overdrage dele af skyldnerens virksomhed som led i rekonstruktionen, og at fordringshaverne løbende holdes orienteret om rekonstruktionsbehandlingen.

Håndværksrådet støtter indsættelsen af tidsfrister, der skal modvirke, at en rekonstruktionsproces trækker i langdrag og fordyrer hele processen, men som dog efterlader nok tid til, at rekonstruktionsmulighederne kan undersøges.

Landbrug og Fødevarer støtter forslagene til tidsrammer og tidsfrister, herunder at rekonstruktionen som udgangspunkt skal vedtages inden 6 måneder efter mødet med fordringshaverne om rekonstruktionsplanen, og at der fastsættes en absolut grænse på ca. 11 måneder. Jo længere tid der går, inden der findes en løsning med fordringshaverne, jo vanskeligere bliver det for virksomheden at komme tilbage til en god og positiv drift.

Landbrug og Fødevarer støtter også forslaget om modregning, omstødelse og konkursregulering under rekonstruktionsbehandling, der i vidt omfang ligner reglerne herom i konkurstillfælde. Disse regler kan være afgørende for, at det lykkes med rekonstruktionen, og er samtidig med til at sikre fordringshavernes værdier og interesser.

Realkreditforeningen hilser det velkomment, at der sigtes mod en meget hurtig og effektiv afklaring af, om en insolvent virksomhed skal rekonstrueres eller overgå til konkursbehandling.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet og flertallet af høringsparterne i, at de foreslåede tidsmæssige rammer for en rekonstruktionsbehandling vil medvirke til at sikre mulighederne for, at principielt levedygtige, men midlertidigt insolvente, virksomheder kan videreføres, samtidig med at der ikke holdes unødigt liv i virksomheder, der ikke er eller viser sig ikke at være levedygtige, jf. pkt. 3.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Dette gælder også den foreslåede frist på 4 uger for vedtagelse af en rekonstruktionsplan. Justitsministeriet bemærker i den forbindelse, at der efter forslaget ikke stilles specifikke krav til kvaliteten af de oplysninger, der skal indgå i en rekonstruktionsplan, og at det i høj grad vil være op til (et flertal af) fordringshaverne, om de vil vedtage en eventuelt forholdsvis overordnet rekonstruktionsplan, eller om de på mødet i skifteretten om rekonstruktionsplanen vil stille krav til rekonstruktøren og skyldneren om at fremlægge et bedre beslutningsgrundlag som betingelse for at godkende rekonstruktionsplanen, jf. herved bemærkningerne til forslaget til konkurslovens § 11 c (lovforslagets § 1, nr. 11). Skifteretten skal efter forslaget kun træffe beslutning om ophør af rekonstruktionsbehandlingen, hvis de oplysninger, der skal medtages i rekonstruktionsplanen, helt mangler, eller hvis det er åbenbart, at de fremlagte oplysninger på væsentlige punkter er mangelfulde.

En rekonstruktionsbehandling kan efter lovforslaget også bestå i, at en virksomhed rekonstrueres delvis, således at en del af virksomheden sælges, mens resten afvikles. Derimod bør en afvikling af hele virksomheden ikke kunne finde sted under en rekonstruktionsbehandling, jf. pkt. 2.2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Det bemærkes herved, at der ikke er noget til hinder for, at et konkursbo anvender medarbejdernes arbejdsindsats i opsigelsesperioden med henblik på at begrænse tab i forbindelse med en afvikling af virksomheden.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet i, at der efter en indførelse af de foreslåede regler om rekonstruktionsbehandling, som giver mulighed for tvangsakkord, ikke er behov for at videreføre adgangen til tvangsakkord i konkurs. Hvis skyldneren er en fysisk person, vil denne i givet fald kunne søge gældssanering, herunder eventuelt gældssanering i forbindelse med konkurs, hvis betingelserne herfor er opfyldt, jf. konkurslovens kapitel 29 (som foreslås udvidet til også at omfatte gældssanering i forbindelse med rekonstruktionsbehandling, jf. pkt. 3.17.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger).

3. Delspørgsmål i forslaget om rekonstruktionsbehandling

3.1. Rekonstruktøren

Finansrådet anfører, at det af hensyn til at begrænse omkostningerne ved rekonstruktionsbehandlingen mest muligt bør være undtagelsen, at der udpeges mere end én rekonstruktør. Finansrådet finder endvidere, at

fordringshavernes indflydelse på valg og afsætning af rekonstruktør bør styrkes, eksempelvis ved at fordringshaverne får en kort frist til at gøre indsigelse i forbindelse med indledningen af rekonstruktionsbehandling.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet i, at der som udgangspunkt kun bør beskikkes én rekonstruktør, jf. pkt. 3.2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 11 (forslag til konkurslovens § 11 a). Efter Justitsministeriets opfattelse vil det ikke være hensigtsmæssigt at indlægge en særlig indsigelsesfrist for fordringshaverne i forbindelse med indledningen af en rekonstruktionsbehandling, blandt andet fordi det vil kunne forsinke rekonstruktionsbehandlingen og dermed forringe mulighederne for en succesfuld rekonstruktion. Med hensyn til afsættelse af en rekonstruktør henvises i øvrigt til pkt. 3.2.2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger

Finansrådet anfører, at det kan overvejes at indføre en incitamentsstruktur, så rekonstruktørens honorar ikke primært baseres på timebetaling, men i større omfang på det opnåede resultat.

Det foreslås, at rekonstruktørens vederlag skal fastsættes efter samme regler, som gælder for kurators vederlag, jf. konkurslovens § 239 (som foreslås konsekvensændret ved lovforslagets § 1, nr. 47). Denne bestemmelse blev ændret ved lov nr. 396 af 30. april 2007 om ændring af konkursloven (Hurtigere behandling af konkursboer) blandt andet med det formål at betone, at fastsættelsen af kurators vederlag skal ske ud fra en samlet vurdering af det udførte arbejde og dermed også arbejdets kvalitet i bredere forstand. Efter Justitsministeriets opfattelse giver forslaget skifteretten tilstrækkelige muligheder for ved fastsættelsen af rekonstruktørens vederlag også at tage hensyn til det opnåede resultat.

Finansrådet peger på spørgsmålet om ansvarsforsikring for rekonstruktøren, herunder om der er tilstrækkelig dækning specielt ved større rekonstruktioner.

Justitsministeriet finder ikke grundlag for at foreslå særlige lovregler om ansvarsforsikring for rekonstruktøren, idet skifteretten ved beslutningen om at beskikke en person som rekonstruktør vil kunne tage hensyn til, om den pågældende har en ansvarsforsikring, der står i et rimeligt forhold til rekonstruktionens omfang, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 11 (forslag til konkurslovens § 11 a).

DI anfører, at rekonstruktørens overtagelse af skyldnerens virksomhed er et vidtgående tiltag, og **DI** tilslutter sig, at der skal gælde begrænsninger i, hvornår fordringshaverne kan gennemtvinge rekonstruktionsbehandling, navnlig hvor skyldneren er en fysisk person, der hæfter personligt. Det kunne dog overvejes at kræve en begrundelse fra en sådan skyldner, der modsætter sig rekonstruktionsbehandling, som skifteretten kunne tage stilling til.

Landbrug og Fødevarer finder, at det bør overvejes at give mulighed for, at en eller flere fordringshavere kan gennemtvinge en rekonstruktionsbehandling, selv om en skyldner, der er en fysisk person, modsætter sig det. Det kunne eventuelt ske ved, at disse fordringshavere stiller større sikkerhed eller indestår for omkostningerne forbundet med en eventuelt fejlslagen rekonstruktion. Dette vil gøre systemet mere fleksibelt og give fordringshaverne større indflydelse på en fremadrettet sikring af værdierne.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet i, at en rekonstruktionsbehandling ikke bør kunne indledes uden samtykke fra en skyldner, der er en fysisk person og dermed hæfter personligt for omkostningerne ved rekonstruktionsbehandlingen, jf. pkt. 3.1.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Justitsministeriet finder ikke grundlag for, at skyldneren skal begrunde et manglende samtykke til den vidtrækkende foranstaltning, som rekonstruktionsbehandling er. Justitsministeriet finder heller ikke tilstrækkeligt grundlag for, at en rekonstruktionsbehandling skal kunne indledes uden skyldnerens samtykke, hvis en eller flere fordringshavere indestår for betaling af omkostningerne ved rekonstruktionsbehandlingen. Justitsministeriet lægger herved blandt andet vægt på, at alternativet til en rekonstruktionsbehandling, hvis skyldneren ikke vil samtykke heri, er en konkursbehandling, hvilket dels kan virke motiverende på skyldneren til at samtykke i rekonstruktionsbehandling, dels i givet fald kan sikre en betryggende varetagelse af fordringshavernes interesser.

3.2. Tillidsmanden

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer foreslår, at en regnskabskyndig tillidsmand, der ikke er statsautoriseret eller registreret revisor, skal være beskikket af Domstolsstyrelsen.

Efter de gældende regler om tvangsakkordforhandling skal der som udgangspunkt vælges to tillidsmænd, en fagkyndig og en regnskabskyndig. Den fagkyndige tillidsmand skal som udgangspunkt vælges blandt personer, som i forvejen er beskikket som fagkyndige tillidsmænd af Domstolsstyrelsen. Efter de foreslåede regler om rekonstruktionsbehandling skal der alene beskikkes én tillidsmand, en regnskabskyndig. Som følge heraf foreslås det ikke at videreføre de gældende regler om Domstolsstyrelsens beskikkelse af fagkyndige tillidsmænd. Justitsministeriet finder ikke grundlag for at indføre regler om, at Domstolsstyrelsen – som noget nyt – skal beskikke regnskabskyndige tillidsmænd.

Danske Advokater og **Danske Insolvensadvokater** anfører, at det i forhold til mindre og måske også mellemstore virksomheder bør overvejes, om de særlige krav til tillidsmandens habilitet bør gøres fakultative, således at de kun gælder, hvis et flertal af fordringshaverne kræver det. I små og muligvis også mellemstore virksomheder vil de ekstraomkostninger, der vil blive påført en rekonstruktionsproces, kunne være en indirekte tilskyndelse til udenretlig rekonstruktion uden nogen kontrol, hverken fra kreditorside eller fra skifterettens side. Det kunne overvejes at fastsætte, at de særlige krav til tillidsmandens habilitet kun skal gælde for virksomheder, der i det senest afsluttede regnskabsår havde en balance på eksempelvis over 75 mio. kr. eller over 30 ansatte.

Finansrådet anfører, at der bør være mulighed for, at skyldnerens revisor udpeges som tillidsmand, hvis fordringshaverne ikke anser det for problematisk. En sådan mulighed vil være både omkostningsbesparende og fremmende for rekonstruktionsprocessen. Finansrådet finder endvidere, at fordringshavernes indflydelse på valg og afsætning af tillidsmand bør styrkes, eksempelvis ved at fordringshaverne får en kort frist til at gøre indsigelse i forbindelse med indledningen af rekonstruktionsbehandling.

Foreningen af Registrerede Revisorer kan tilslutte sig de foreslåede habilitetsregler for den regnskabskyndige tillidsmand.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer er enig i, at det er nødvendigt med strenge habilitetskrav til regnskabskyndige tillidsmænd. Foreningen finder det imidlertid unødvendigt at fastsætte yderligere krav ud over de almindelige habilitetskrav, som gælder for statsautoriserede revisorer. Foreningen finder særligt, at et forbud mod, at tillidsmanden har virket som forretningsmæssig rådgiver for skyldneren, vil kunne give an-

ledning til fortolkningstvív og være unødigt omfattende. Samtidig kan der stilles spørgsmålstegn ved, om der er et beskyttelseshensyn i tilfælde af, at skyldneren f.eks. har modtaget skattemæssig rådgivning fra det revisionsfirma, hvor den regnskabskyndige tillidsmand er ansat. Hvis de skærpede habilitetskrav skal gælde for hele revisionsvirksomheden, bør dette fremgå af lovtæksten. Det bør under alle omstændigheder præciseres, at den regnskabskyndige tillidsmand ikke er afskåret fra at bistå i et eventuelt efterfølgende konkursbo.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet i, at en person, der har virket som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren inden for de seneste to år forud for skifterettens modtagelse af begæringen om rekonstruktionsbehandling, bør være afskåret fra at være tillidsmand i sagen, jf. pkt. 3.2.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Hensynet til, at de involverede parter oplever tillidsmanden som fuldstændig uafhængig og neutral, tilsiger således, at der bør være en vis karensperiode mellem en persons virke som henholdsvis tillidsmand og revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren.

Eftersom tillidsmanden efter forslaget skal beskikkes samtidig med indledningen af rekonstruktionsbehandlingen, er det nødvendigt på det tidspunkt at påse, at kravene til tillidsmandens habilitet er opfyldt. At afvente en afstemning blandt fordringshaverne vil føre til en forsinkelse af rekonstruktionsbehandlingen, som kan forringe mulighederne for en succesfuld rekonstruktion. En senere udskiftning af tillidsmanden (f.eks. på mødet om rekonstruktionsplanen) vil typisk ikke samlet set spare omkostninger, blandt andet fordi den beskikkede tillidsmand vil være i fuld gang med arbejdet på det tidspunkt.

I lyset af høringssvarene er det tilføjet i bemærkningerne til forslaget til konkurslovens § 238, stk. 5 (lovforslagets § 1, nr. 46), at den foreslåede bestemmelse ikke er til hinder for, at en person, der har været beskikket som tillidsmand under en rekonstruktionsbehandling, også antages til at yde kurator regnskabskyndig bistand under en eventuel efterfølgende konkursbehandling.

Kuratorforeningen anfører, at der i forslaget til konkurslovens § 238, stk. 5, om særlige habilitetskrav til den beskikkede tillidsmand mangler en angivelse af, hvad der gælder, hvis skyldneren er et selskab, der indgår i en større koncern, og i forhold til den bagvedliggende ejer af et selskab (eller nærstående hertil).

Forslaget til konkurslovens § 238, stk. 5 (lovforslagets § 1, nr. 46), bestemmer, at den beskikkede tillidsmand ikke må have været revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren i to år forud for rekonstruktionsbehandlings indledning og heller ikke må virke som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren i en periode på to år efter at have afsluttet hvervet som tillidsmand. Justitsministeriet finder ikke grundlag for at udstrække forslaget til virksomhed som revisor eller forretningsmæssig rådgiver for eksempelvis koncernforbundne selskaber, ejere mv.

Finansrådet peger på spørgsmålet om ansvarsforsikring for tillidsmanden, herunder om der er tilstrækkelig dækning specielt ved større rekonstruktioner.

Justitsministeriet finder ikke grundlag for at foreslå regler om ansvarsforsikring for tillidsmanden. Det bemærkes herved også, at tillidsmandens opgave først og fremmest er at vurdere skyldnerens aktiver og regnskabsmateriale mv. samt rekonstruktionsplanens og rekonstruktionsforslagets gennemførlighed.

3.3. Sikkerhedsstillelse for omkostninger

DI tilslutter sig kravet om fordringshaverens sikkerhedsstillelse i situationer, hvor denne søger at gennemtvinge rekonstruktionsbehandling trods skyldnerens modstand. Det er vigtigt at finde et passende niveau for sikkerhedsstillelsen, idet en uforholdsmæssigt lavt sat sikkerhedsstillelse vil føre til for mange begæringer om rekonstruktion, og en uforholdsmæssigt højt sat sikkerhedsstillelse vil afskære fordringshaveres legitime begæringer. DI er overordnet enig i Konkursrådets overvejelser herom.

Finansrådet og **Realkreditforeningen** anfører, at forslaget om, at en fordringshaver, der begærer rekonstruktionsbehandling, skal stille sikkerhed både for omkostningerne ved rekonstruktionsbehandlingen og for omkostningerne ved en eventuel efterfølgende konkursbehandling, i praksis vil kunne have den konsekvens, at en fordringshaver vil indgive konkursbegæring i stedet for at forsøge med en rekonstruktion.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet i, at da en rekonstruktionsbehandling automatisk overgår til en konkursbehandling, hvis skyldneren ikke bliver solvent, er det nødvendigt, at en fordringshaver, der begærer

rekonstruktionsbehandling, stiller sikkerhed for konkursomkostningerne. Efter forslaget skal en fordringshaver, der begærer rekonstruktionsbehandling, som udgangspunkt alene stille sikkerhed for omkostninger ved rekonstruktionsbehandlingen, hvis denne indledes uden skyldnerens samtykke, jf. lovforslagets § 1, nr. 11 (forslag til konkurslovens § 11 a, stk. 4).

Landbrug og Fødevarer anfører, at statskassen bør kunne indestå for omkostninger ved rekonstruktionsbehandlingen i tilfælde, hvor virksomheden ikke er i stand til selv at stille sikkerhed. Landbrug og Fødevarer har forståelse for, at en sådan indeståelse alene skal ske i særlige tilfælde, men det er væsentligt, at denne mulighed får et reelt indhold og bliver benyttet i praksis.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør det i tilfælde, hvor virksomheden selv ikke er i stand til at stille en krævet sikkerhed for omkostninger ved rekonstruktionsbehandlingen, i første række være op til fordringshaverne at stille sikkerhed for omkostningerne, hvis de ser en interesse i en rekonstruktionsbehandling. Justitsministeriet er samtidig enig med Konkursrådet i, at skifteretten undtagelsesvis skal kunne bestemme, at statskassen indestår for omkostninger, der ikke kan dækkes af skyldnerens midler og en eventuel stillet sikkerhed, jf. pkt. 3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og lovforslagets § 1, nr. 11 (forslag til konkurslovens § 11 a, stk. 6), og bemærkningerne hertil.

3.4. Behandlingen af pantefordringer under rekonstruktionsbehandling

Danske Advokater og **Danske Insolvensadvokater** anfører, at det i relation til bindende vurdering af pant er væsentligt, at der fastsættes relativt vide rammer for omvurdering. Det gælder ikke mindst i de situationer, hvor vurdering er besluttet af rekonstruktøren og/eller tillidsmanden uden nærmere drøftelse med hovedkreditorerne, herunder panthaveren.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet i, at hvis forholdene har ændret sig væsentligt siden tillidsmandens vurdering, hvis denne har givet udtryk for usikkerhed ved vurderingen, eller hvis der i øvrigt er omstændigheder, der efter skifterettens opfattelse taler for det, kan retten anmode tillidsmanden om en fornyet vurdering eller efter omstændighederne udmelde syn og skøn, jf. pkt. 3.10.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Finansrådet finder ikke grundlag for, at panthaveren også skal betale for en vurdering af pantet og ikke alene for realisation af pantet. Vurderingen tjener i højere grad skyldnerens end panthaverens interesse, og i tilfælde af konkurs bør udgifterne til vurdering af pantet være § 94-krav.

Realkreditrådet finder, at panthaveren ikke bør betale omkostningerne ved vurdering af pantet.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet i, at det ikke er rimeligt, at de usikrede fordringshavere skal belastes af omkostninger til vurdering af fuldt ud pantsatte aktiver, jf. pkt. 3.10.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Det bemærkes herved, at hvis der er en friværdi i et pantsat aktiv, skal vurderingsomkostningerne efter forslaget afholdes af friværdien og dermed af skyldneren/de usikrede fordringshavere.

Finansrådet finder ikke grundlag for, at pligten til at betale løbende ydelser på uomstødelige pantefordringer ikke skal gælde ejerpantebreve og skadesløsbreve, når der er aftalt en ydelse.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet i, at ejerpantebreve og skadesløsbreve – ligesom efter gældende ret – ikke bør være omfattet af pligten til at betale løbende ydelser på uomstødelige pantefordringer, jf. herom pkt. 3.9.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Ejerpantebreve og skadesløsbreve anvendes i almindelighed til sikring af skyldforhold, hvor der ikke er aftalt en løbende ydelse. Det ville desuden kunne give anledning til bevismæssige problemer, hvis fordringer sikret ved et ejerpantebrev eller skadesløsbrev var omfattet af pligten til at betale løbende ydelser, da en eventuel løbende ydelse ikke vil fremgå af det tinglyste ejerpantebrev eller skadesløsbrev. En fordringshaver er endvidere oftest frit stillet i forhold til i stedet at vælge at sikre sit tilgodehavende med et almindeligt pantebrev.

Realkreditrådet anfører, at af hensyn til panthaverne bør et fyldestgørelsesforbud for uomstødelige pantefordringer alene kunne besluttes af skifteretten efter en konkret vurdering. I modsat fald vil der eksempelvis ganske kort tid før en berammet tvangsauktion over en større ejendom kunne indgives begæring om rekonstruktion, og hvis begæringen imødekommes, vil tvangsauktion være udelukket, indtil rekonstruktionsbehandlingen er afsluttet.

Realkreditrådet finder det herudover vigtigt at videreføre den gældende regel om, at skifteretten kan bestemme, at der skal oprettes en særlig terminskonto (konkurslovens § 16 a, stk. 2). Selv om reglerne herom ikke anvendes ofte i praksis, tilskynder deres eksistens til, at der i praksis ofte etableres frivillige aftaler om acontobetaling på terminsydelser til pant-haverne.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet i, at der også i forhold til uomstødelige panterettigheder bør gælde et generelt fyldestgørelsesforbud, jf. herom pkt. 3.9.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Som det fremgår heraf, er forslaget begrundet i hensynet til at sikre ro om rekonstruktionen og skabe gennemskelighed for rekonstruktøren og alle fordringshaverne i forhold til, hvilke aktiver rekonstruktøren kan råde over. Hertil kommer hensynet til at undgå forsinkende skifteretsbehandlinger af spørgsmålet om, hvorvidt en eller flere genstande skal omfattes af et konkret fyldestgørelsesforbud. Som modvægt til, at fordringshavere med en uomstødelig panterettighed må tåle en udsættelse af at søge sig fyldestgjort, foreslås der regler om, at panthaverne skal kompenseres herfor i form af betaling af løbende ydelser. Justitsministeriet er i den forbindelse enig med Konkursrådet i, at de gældende regler om terminskonto ikke bør videreføres, men at der i stedet – som noget nyt – bør være mulighed for, at panthaveren ved misligholdelse af pligten til betaling af løbende ydelser umiddelbart kan skride til tvangsfuldbyrdelse uden at involvere skifteretten.

3.5. Omstødelse

Kuratorforeningen anfører, at forslaget om, at fordringshavere, der stemmer for anlæg af omstødelingssag, hæfter for omkostningerne ved sagen, indebærer en betydelig risiko for, at hovedparten af fordringshaverne vil undlade at stemme for sagsanlæg, uanset hvor velbegrundet sagsanlægget i øvrigt måtte være. Hittidige erfaringer med ”tømte” konkursboer viser, at omstødelingssag alene kan forvetens gennemført, hvis enten det offentlige (typisk SKAT) er en betydelig fordringshaver, og/eller hvis der er en enkelt eller nogle få fordringshavere med betydelige tilgodehavender, som tilsvarende kan forvente at modtage hovedparten af det samlede provenu fra en gennemført omstødelingssag. Den solidariske hæftelse for sagsomkostninger uden krav om sikkerhedsstillelse er heller ikke befordrende for den enkelte fordringshavers tilskyndelse til at stemme for et sagsanlæg. Det samme kan gælde risikoen for, at retssagen på grund af en beslutning fra et flertal af de deltagende fordringsha-

vere skal varetages af en advokat, som der muligvis ikke er tillid til eller eksisterer et modsætningsforhold til.

Kuratorforeningen anfører endvidere, at det ikke er hensigtsmæssigt, at der gælder forskellige regler om fastsættelse af advokathonorar, når fordringshaverne har besluttet at anlægge omstødsessag, og når omstødsessag anlægges af en køber af kravet på omstødelse. Der bør også kunne træffes aftale om advokatens honorar med de fordringshavere, der har besluttet at anlægge omstødsessag.

Kuratorforeningen anfører endvidere, at der ikke foreslås nogen regulering af, hvordan der i øvrigt gennemføres eller videreføres retssager om krav, som kan tilkomme skyldneren uden for konkurslovens omstødsesregler, herunder f.eks. krav i henhold til selskabslovgivningens regler om lån til selskabsdeltagere eller erstatningskrav mod et selskabs (tidligere) ledelse. Hvis det er hensigten, at sådanne retssager skal kunne gennemføres af rekonstruktøren på skyldnerens vegne, på samme måde som en kurator i et konkursbo varetager retssager på konkursboets vegne, vil det være hensigtsmæssigt at give rekonstruktøren tilsvarende beføjelse til også at føre omstødsesager.

Kuratorforeningen anfører endelig, at der i forslaget til konkurslovens § 136, stk. 3, mangler en udtrykkelig angivelse af, at omkostninger, der allerede er afholdt på tidspunktet for konkursboets mulige indtræden i søgsmålet, bør godtgøres. Forslaget om, at det mulige provenu fra retssagen skal indbetales til skifteretten, forekommer upraktisk, både fordi skifteretten i øvrigt ikke generelt befatter sig med konkursboets midler, og fordi dette forhold kan skabe vanskeligheder i relation til, hvem der har den nødvendige legitimation til at inddrive domsbeløb, som ikke betales frivilligt.

Lovforslaget giver ligesom efter gældende ret med hensyn til tvangsakkord mulighed for, at fordringshavere i fællesskab beslutter at anlægge omstødsessag, og at enhver fordringshaver i mangel heraf selv anlægger omstødsessag. Omstødsessag gennemføres i givet fald i fordringshavernes interesse, og det er derfor også naturligt, at fordringshavere betaler udgifterne herved. Også efter gældende ret kan en omstødsessag i praksis kun gennemføres, hvis skyldneren eller fordringshavere frivilligt stiller midler til rådighed herfor. Forslaget om, at en fordringshaver, der stemmer for anlæg af omstødsessag, hæfter for omkostningerne ved sagen, er således reelt blot udtryk for, at stemmeafgiv-

ningen fremover vil svare til at stille midler til rådighed for omstødsessagen. Med forslaget opnås desuden, at kun fordringshavere, der deltager i omkostningerne ved retssagen, har indflydelse på valg af advokat og sagens førelse, da kun de fordringshavere, der har stemt for sagsanlæg, efter forslaget har stemmeret med hensyn til disse spørgsmål.

Konkursrådets forslag om, at den ret, for hvilken omstødsessagen indbringes, fastsætter honoraret for en advokat, som skifteretten har udpeget til at føre sagen for fordringshaverne, er i overensstemmelse med gældende ret, og Justitsministeriet finder ikke grundlag for at foreslå en anden ordning. Blandt andet i lyset af Kuratorforeningens høringssvar foreslås det dog, at skifteretten kun efter anmodning (fra en fordringshaver, der har stemt for anlæg af omstødsessag), skal udpege en advokat til at føre sagen på fordringshavernes vegne. Hvis de fordringshavere, der har stemt for sagsanlæg, er enige herom, er der således ikke noget til hinder for, at de selv antager en advokat og indgår aftale med advokaten om dennes honorar.

Der foreslås ikke regler om, at rekonstruktøren skal kunne føre retssager på skyldnerens eller fordringshavernes vegne. Hvis rekonstruktøren er advokat, er der ikke noget til hinder for, at rekonstruktøren efter aftale med skyldneren fører retssager for denne, eller for, at rekonstruktøren udpeges til at føre en omstødsessag på fordringshavernes vegne, jf. lovforslagets § 1, nr. 11 (forslag til konkurslovens § 12 k, stk. 3).

Med hensyn til et senere konkursbos indtræden i en omstødsessag anlagt af fordringshaverne eller en fordringshaver (forslag til konkurslovens § 136, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 28)), finder Justitsministeriet ligesom Konkursrådet, at et eventuelt provenu bør indbetales til skifteretten med henblik på, at der af provenuet forlods afholdes rimelige omkostninger, herunder omkostninger afholdt før konkursboets indtræden i sagen. Forslaget berører ikke kurators beføjelse til at iværksætte tvangsfuldbyrdelse på grundlag af en dom.

Kuratorforeningen foreslår, at en virksomhedsoverdragelse, der er indeholdt i et stadfæstet rekonstruktionsforslag, generelt ikke skal kunne omstødes (og ikke kun ikke kunne omstødes efter konkurslovens § 72 eller § 74) (forslaget til konkurslovens § 14 c, stk. 1).

Justitsministeriet er enig med Kuratorforeningen i, at en virksomhedsoverdragelse, der gennemføres på grundlag af et stadfæstet rekonstruktions-

onsforslag, generelt ikke bør kunne omstødes, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed, jf. lovforslagets § 1, nr. 11 (forslag til konkurslovens § 14 c, stk. 1).

3.6. Videreførelse af gensidigt bebyrdende aftaler

Finansrådet finder det afgørende at få tydeliggjort, at forslaget om videreførelse af gensidigt bebyrdende aftaler ikke omfatter kreditaftaler eller finansielle aftaler, herunder en uudnyttet kreditramme eller en factoring-aftale, eller aftaler om betalingstjenester, eksempelvis indløsningsaftaler vedrørende betalingskort, hvor medkontrahenten hæfter for krav om tilbageførsel af betalinger, som er gennemført til skyldneren.

Justitsministeriet er enig med Finansrådet i, at sådanne aftaler ikke kan videreføres uden medkontrahentens samtykke, hvilket også anføres i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 11 (forslag til § 12 n).

Kuratorforeningen anfører, at det bør anføres mere udførligt i lovforslagets bemærkninger, hvad der som følge af retsforholdets beskaffenhed kan udelukke tvungent skyldnerskifte i forbindelse med en virksomheds-overdragelse. Det bør også anføres, om der kan eller skal ske høring af medkontrahenten, og om medkontrahenten kan gøre indsigelse mod skifterettens afgørelse. Det bør også anføres, at erhververens forhold kan betyde, at medkontrahenten ikke med rimelighed kan påtvinges erhververen som ny skyldner.

Med hensyn til, hvornår tvungent skyldnerskifte kan være udelukket på grund af retsforholdets beskaffenhed, henvises til bemærkningerne til forslaget til konkurslovens § 14 c, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 11). Som det fremgår heraf, vil tvungent skyldnerskifte være udelukket for så vidt angår aftaler om skyldnerens personlige arbejde og andre aftaler, hvor skyldnerens personlige eller faglige egenskaber (personlig goodwill) er af betydning for korrekt opfyldelse af aftalen. Det kan f.eks. være aftaler om deltagelse i reklamer (modelvirksomhed), aftaler om ophavsretligt beskyttede ydelser (arkitekt- eller forfattervirksomhed) og aftaler om andre ydelser, der kræver særlige tekniske kvalifikationer, som skyldneren eller en af dennes ansatte (som ikke følger med virksomhedsoverdragelsen) er i besiddelse af, og hvor det derfor ville være urimeligt for medkontrahenten at skulle tåle et skyldnerskifte til en tilfældig erhverver.

Den foreslåede bestemmelse indebærer et lovbestemt skyldnerskifte, som følger umiddelbart af, at den pågældende aftale er omfattet af en virksomhedsoverdragelse, der er gennemført på grundlag af et stadfæstet rekonstruktionsforslag. Skyldnerskiftet sker efter forslaget uafhængigt af erhververens forhold. Skifteretten skal efter forslaget ikke træffe nogen afgørelse om skyldnerskifte, og derfor skal skifteretten efter forslaget ikke høre medkontrahenten i anledning heraf. Det bemærkes, at medkontrahenten naturligvis skal underrettes om det skete skyldnerskifte, og at en eventuel uenighed mellem medkontrahenten og erhververen om, hvorvidt retsforholdets beskaffenhed udelukker tvungent skyldnerskifte, i givet fald vil kunne afgøres under en retssag mellem disse parter.

Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater anfører, at sikkerhedsstillelse for lønkrav er likviditetskrævende og dermed også rekonstruktionshæmmende. Det kunne derfor overvejes at indføre en regel, hvorefter sikkerhedsstillelse for lønkrav kan undlades, i det omfang Lønmodtagernes Garantifond har forhåndsgodkendt udbetaling af løn under rekonstruktionsbehandlingen fra Lønmodtagernes Garantifond.

Kuratorforeningen anfører, at der ikke bør stilles krav om sikkerhedsstillelse for lønkrav. Kravet om sikkerhedsstillelse for lønkrav udgør i praksis en væsentlig hindring for, at virksomheder, som præsumptivt er levedygtige, men ikke er i besiddelse af den nødvendige likviditet, kan gennemføre en rekonstruktion i forbindelse med en anmeldt betalingsstandsning. Virksomhedens medarbejdere er sikret dels ved at have status for den optjente løn mv. efter konkurslovens § 94, dels gennem Lønmodtagernes Garantifond. Dermed er der ikke noget reelt beskyttelsesbehov i forhold til virksomhedens medarbejdere, som kan begrunde en opretholdelse af kravet om sikkerhedsstillelse for lønkrav. Kuratorforeningen finder endvidere, at det i forbindelse med en ophævelse af kravet om sikkerhedsstillelse for lønkrav bør præciseres, at virksomhedens medarbejdere i kraft af det anførte har den nødvendige sikkerhed for kommende løn mv., således at det arbejdsretlige princip fastslået i Vestre Landsrets afgørelse gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1983 side 437 ikke fortsat kan give anledning til krav om sikkerhedsstillelse for den kommende løn mv. Kuratorforeningen anfører endvidere, at en virksomhedsoverdragelse uden erhververens overtagelse af forpligtelserne i forhold til fratrådte, fritstillede medarbejdere kun er muligt i konkurs og ikke under en rekonstruktionsbehandling.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet i, at spørgsmålet om sikkerhedsstillelse for lønkrav ikke bør behandles løsrevet fra de øvrige regler om lønmodtageres retsstilling i tilfælde af arbejdsgiverens insolvens, herunder reglerne i lov om Lønmodtagernes Garantifond, jf. pkt. 3.13.2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Justitsministeriet har anmodet Konkursrådet om at overveje lønmodtageres retsstilling under insolvensbehandling, når rådet har afsluttet sine overvejelser om konkurskarantæne.

3.7. Fordringshavernes indflydelse på rekonstruktionsbehandlingen

Danske Advokater og **Danske Insolvensadvokater** anfører, at der fortsat bør være mulighed for at nedsætte et kreditorudvalg. Behovet kan ikke dækkes ved beskikkelse af flere rekonstruktører, som vil have en anden tilgang til arbejdsopgaven end kreditorudvalgsmedlemmer. Et vel fungerende kreditorudvalg vil ofte være akkordfremmende.

Justitsministeriet finder ligesom Konkursrådet ikke grundlag for at foreslå regler om kreditorudvalg i forbindelse med rekonstruktionsbehandling, jf. nærmere herom under pkt. 3.4.2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Danske Advokater og **Danske Insolvensadvokater** anfører, at hvis et rekonstruktionsforslag forkastes, bør der være mulighed for at realitetsbehandle et nyt rekonstruktionsforslag, der går ud på betaling af en højere dividende, som tiltrædes af den overvejende del af kreditormajoriteten. I praksis vil denne situation givetvis ikke forekomme ofte, men måtte situationen forekomme, eksempelvis ved, at dividenden forhøjes ved, at en tilbudt afdragsperiode forlænges, bør der være mulighed herfor.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet i, at der ikke bør kunne fremsættes et nyt rekonstruktionsforslag, hvis et rekonstruktionsforslag forkastes af fordringshaverne, jf. nærmere herom under pkt. 3.7.2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Realkreditforeningen anfører, at det for et realkreditinstitut er af afgørende betydning for vurderingen af en ejendom, der er stillet som sikkerhed for et lån, at vide, hvordan ejendommen skal anvendes fremover. Denne viden foreligger ikke nødvendigvis ved starten af processen og vil kunne ændres undervejs. Det bør derfor overvejes, om en pantthaver i vis-

se situationer skal kunne tillægges stemmeret ved en indstilling til skifte- retten fra rekonstruktøren.

Justitsministeriet finder, at fordringer, som er dækket af pant, i overens- stemmelse med Konkursrådets lovudkast – og i overensstemmelse med gældende ret – ikke bør give stemmeret, når fordringshaverne stemmer om rekonstruktionsplanen og rekonstruktionsforslaget mv. I det omfang pantet strækker til, er panthaveren sikret dækning uanset udfaldet af re- konstruktionen, og panthaveren bør derfor ikke have indflydelse herpå. Hvis pantefordringen efter skifterettens skøn ikke dækkes af pantet, har panthaveren stemmeret på den udækkede del af fordringen på linje med andre usikrede fordringshavere, jf. forslaget til konkurslovens § 13 d, stk. 2, 2. pkt. (lovforslagets § 1, nr. 11).

4. Andre forhold af betydning for rekonstruktion af insolvente virksomheder

Advokatrådet har anført, at der ved en ændring af konkurslovens rekon- struktionsregler bør ske en tilsvarende tilpasning af skattelovgivningen, og at det er afgørende, at problemstillingen vedrørende blandt andet skat- teårets udelelighed afklares samtidig hermed.

Med hensyn til de skattemæssige spørgsmål, som Konkursrådet peger på, henvises til pkt. 3.15.2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Som det fremgår heraf, vurderer Skatteministeriet, at SKAT i langt de fleste tilfælde ikke reelt har nogen fortrinsstilling frem for andre fordringsha- vere, idet der antagelig kun i få tilfælde vil kunne opgøres en positiv skat- tepligtig indkomst hos en skyldner, der er i sådanne økonomiske vanske- ligheder, at reglerne om tvangsakkord må tages i anvendelse som led i en rekonstruktionsbehandling. Efter Skatteministeriets opfattelse er der der- for ikke grundlag for at fravige det grundlæggende skatteretlige princip om indkomstårets udelelighed, og der foreslås på denne baggrund ikke ændringer af skattelovgivningen.

Danske Advokater og **Danske Insolvensadvokater** anfører, at indførel- sen af virksomhedspant og fordringspant har medført, at frie aktiver af blot nogen størrelse efterhånden er et særsyn ved rekonstruktion af øko- nomisk trængte virksomheder. Som følge heraf må dividenden til simple kreditorer ofte forventes at være nul, og kreditorerne vil derfor ikke være motiverede til at afsætte tid og ressourcer til deltagelse i rekonstruktions- processen.

Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater anfører, at man kunne overveje at gøre virksomhedspantehaverens hæftelse for konkursomkostninger principal i forhold til begæringer om tvangsopløsning. Hermed sikres i højere grad midler til at foretage nødvendige undersøgelser i perioden op til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens anmodning om tvangsopløsning, og en sådan regel ville givetvis i nogen udstrækning reducere antallet af virksomhedspanter i små virksomheder, helt i overensstemmelse med de forventninger, som virksomhedspanteudvalget havde.

Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater anfører endvidere, at betænkningen ikke med tilstrækkelig styrke fremhæver nødvendigheden af finansiering af en rekonstruktion. Betænkningen fremstår dermed flere steder som en teoretisk gennemgang af rekonstruktionsprocessen uden tilstrækkeligt praktisk belæg.

Lovforslagets forhold til reglerne om virksomhedspant er omtalt i pkt. 3.16 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Som det fremgår heraf, er Justitsministeriet enig med Konkursrådet i, at der endnu ikke er tilstrækkelige erfaringer til nærmere at vurdere virksomhedspanteordningens eventuelle betydning for mulighederne for at rekonstruere virksomheder. Justitsministeriet vil senest den 1. januar 2012 afgive en redegørelse til Folketinget om virksomhedspanteordningens generelle virkninger for de almindelige fordringshavere og for erhvervsvirksomhedernes finansieringsmuligheder.

Kuratorforeningen anfører, at det er et problem, at reglerne om masseafskedigelse gælder i rekonstruktion, men ikke i konkurs.

Dansk Erhverv anfører, at det er af afgørende betydning for en succesfuld rekonstruktion, at de besværlige regler om masseafskedigelse kan undgås under rekonstruktionsbehandlingen. Dette vil øge virksomhedens chance for overlevelse.

Lov om varsling mv. i forbindelse med afskedigelser af større omfang hører under Beskæftigelsesministeriet, der har oplyst, at en begrænsning af lovens regler, så de ikke gælder under en rekonstruktionsbehandling, efter Beskæftigelsesministeriets vurdering kræver nærmere analyse, herunder inddragelse af arbejdsmarkedets parter. Beskæftigelsesministeriet vurderer imidlertid, at der ikke efter det foreliggende er grundlag for at

gå videre med forslaget, som vil indebære en svækkelse af lønmodtager-nes situation i forbindelse med større afskedigelser.

5. Andre ændringer af konkursloven

Sø- og Handelsretten tilslutter sig forslaget om placeringen i konkursordenen af den del af et leasingselskabs krav, som kan sidestilles med renter for tiden efter konkursdekretets afsigelse (forslag til ændring af konkurslovens § 98). Det er et grundprincip i insolvensretten, at alle fordringshavere bør stilles lige, og dette gælder også rentekrav, selv om disse er efterstillet i konkursordenen. Andre krav, der reelt kan sidestilles med renter, bør derfor også være efterstillet. Leasingselskaber bør ikke have en bedre retsstilling end andre fordringshavere. Det må derfor hilses velkommen, at renteandelen af leasingydelse, der vedrører tiden efter konkursdekretets afsigelse, fremover bliver efterstillet, så der opnås en ligestilling med andre fordringshaveres rentekrav.

Finans og Leasing anfører, at finansiel leasing ikke kan sidestilles med almindelig bankfinansiering, da en leasingaftale er uopsigelig. Leasingselskabets avance svarende til rentemarginalen støtter sig på en aftale, der er indgået forud for konkursen, og et dertil svarende erstatningskrav bør ikke være et efterstillet krav på samme måde som renter af almindelige banklån, hvor banken ikke har noget retsbeskyttet krav på fortsættelse af låneforholdet, da skyldneren i sådanne tilfælde normalt kan opsiges lånet. Hvis en långiver som følge af en aftale om uopsigelighed eller om indfrielse til overkurs, hvilket eksempelvis forekommer ved kontantlån, har erhvervet et retsbeskyttet krav på at opnå en vis indtjening, vil långiveren kunne anmelde et erstatningskrav som en simpel fordring i konkursboet. Det forhold, at leasingselskabets krav opstår, selv om det generelle renteniveau ikke har ændret sig, taler ikke for at efterstille kravet. Den aftalte rentemarginal er således endeligt fastslået ved leasingaftalens indgåelse, og så meget desto mere bør kravet behandles som en almindelig konkursfordring frem for de tilfælde, hvor det ved aftalens indgåelse som følge af usikkerhed om det fremtidige renteniveau er usikkert, om der bliver et krav på overkurs.

Finans og Leasing har endvidere anført, at leasing er udtryk for en brugsret til et aktiv, og at det derfor ikke giver mening rent definatorisk at opdele leasingydelsen i en afdrags- og rentedel. Det er rent interne forhold hos leasinggiver, som i givet fald skal give mulighed for en sådan opde-

ling, og det er ikke rimeligt, at leasingselskaber skal give andre adgang til deres kalkulationer, som må anses som forretningshemmeligheder.

Finans og Leasing har endvidere anført, at betænkningen ikke indeholder oplysninger om, at den bestående retstilstand forhindrer hensigtsmæssig rekonstruktion af levedygtige virksomheder. Konkursrådets forslag vil desuden give leasingselskaber, kurator og skifteretten en uforholdsmæssig stor arbejdsbyrde med at dokumentere og efterprøve, i hvilket omfang leasingselskabets krav er udtryk for afdrag. Konkursrådet har heller ikke taget i betragtning, at leasingselskaber som konsekvens af forslaget vil se sig nødsaget til at indføre modforholdsregler, f.eks. i form af større depositum eller forudbetalinger, skærpede krav til kreditvurderingen mv., med henblik på at imødegå de øgede tabsmuligheder i tilfælde af konkurs. Hermed vil fordelene for virksomhederne af leasing som finansieringsmulighed, herunder som finansieringsværktøj ved rekonstruktion af virksomheder, blive påvirket negativt.

Finans og Leasing har endvidere anført, at regneeksemplet i betænkningen (side 423) efter Finans og Leasings opfattelse ikke er udtryk for gængs praksis, men er et ekstremt yderpunkt, hvor rentemarginalen er urealistisk høj. Finans og Leasing har opstillet et regneeksempel, der efter Finans og Leasings opfattelse er mere realistisk, og som viser, at der i så fald ikke er nogen del af leasingselskabets krav, der skal efterstiles, idet beløbet kan dækkes af depositum og salgsprovenu. Finans og Leasing anfører, at dette underbygger, at Konkursrådets forslag i de allerfleste tilfælde vil medføre øgede administrative byrder for såvel leasinggiver som kurator og skifteretten, uden at boet tilføres yderligere midler.

På denne baggrund anbefaler Finans og Leasing, at Konkursrådets forslag om efterstilling af den del af leasingselskabets krav, som ikke kan sidestilles med afdrag (forslag til ændring af konkurslovens § 98), udgår.

Justitsministeriet er enig med Konkursrådet i, at finansiel leasing i forhold til konkurslovens regler om efterstillede renter – ud fra et almindeligt konkursretligt lighedsprincip – bør sidestilles med traditionel lånefinansiering, jf. pkt. 3.17.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Som det fremgår heraf, gælder dette, uanset at leasingaftaler i modsætning til mange traditionelle lån er uopsigelige. Justitsministeriet er ikke enig i, at krav på erstatning for rentetab på et uopsigeligt lån, der ikke skyldes ændring af renteniveau eller valutakurser, efter de gældende regler ikke vil være efterstillet i låntagerens konkursbo. Lovforslaget går

således ud på at give den del af leasingselskabets krav, der angår leasingselskabets rentetab, samme placering i konkursordenen som andre tilsvarende krav. Justitsministeriet har ikke opfattet det konkrete regneeksempel i betænkningen som et typisk eksempel på en leasingaftale (og har dermed heller ikke opfattet det som en begrundelse for behovet for reglen), men alene som en illustration af, hvordan den foreslåede regel i givet fald vil skulle anvendes. Justitsministeriet finder ikke grundlag for at antage, at det generelt vil kræve en stor arbejdsindsats for leasingselskabet at opføre sit krav i overensstemmelse med den foreslåede regel.

Sø- og Handelsretten udtaler sig imod forslaget til ændring af konkurslovens § 112 om ud- og indsættelsesforretninger ved skifteretten. Der er tale om en række tidsmæssigt belastende fogedforretninger, der overføres til skifteretten med det formål at sikre en hurtigere behandling af disse sager. Der er dog reelt tale om et personaleressourceproblem, der søges løst via en omlægning af arbejdet fra en instans til en anden. Det er vanskeligt at finde en reel begrundelse for, at en kurator i modsætning til andre skal have en særbehandling i form af hurtigere behandlingsmuligheder ved domstolene. Hvis der er flaskehalsproblemer, bør disse principielt løses ved, at der tilføres personaleressourcer, hvor der måtte være behov for det. Sø- og Handelsretten kan ikke som ved de øvrige embeder overføre personaleressourcer fra fogedretten til skifteretten, og hvis forslaget gennemføres, forventer Sø- og Handelsretten derfor at opnå en personalemæssig kompensation herfor.

Kuratorforeningen foreslår en større udvidelse af konkurslovens § 112, således at skifteretten kan gennemføre besiddelseskrav uden for retskredsen i de tilfælde, hvor skifteretten anser dette for mest hensigtsmæssigt. Endvidere bør den tidsmæssige begrænsning på 4 uger udgå. Forslaget om en tidsmæssig begrænsning i skifteretten beføjelse står i modsætning til, at skifteretten efter konkurslovens § 100, jf. § 105, og § 240 på et hvilket som helst tidspunkt under konkursboets behandling kan indkalde enhver til at afgive forklaring, og at det ofte i indkaldelserne til at afgive forklaring pålægges de pågældende at medbringe alt relevant materiale.

Blandt andet i lyset af de modstridende synspunkter, der har været anført i høringssvarene fra Sø- og Handelsretten og Kuratorforeningen, har Justitsministeriet fundet det rigtigst ikke at medtage forslag om ændring af konkurslovens § 112 i dette lovforslag, jf. pkt. 3.17.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Justitsministeriet har i den forbindelse også lagt vægt på, at Konkursrådets forslag om ændring af konkurslovens §

112 først og fremmest har betydning i konkursboer og kun sjældent ville kunne få betydning under rekonstruktionsbehandling.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer foreslår, at der i konkursreglerne indsættes en henvisning til de foreslåede regler om orientering af fordringshaverne under rekonstruktionsbehandlingen, hvor fordringshaverne tilgodeses med en højere grad af information.

Reglerne i konkurslovens kapitel 15 om kreditorinformation og tilsyn i konkurs er senest revideret ved lov nr. 396 af 30. april 2007 om ændring af konkursloven (Hurtigere behandling af konkursboer). Efter Justitsministeriets opfattelse er der ikke grundlag for at foreslå en henvisning i konkursreglerne til de foreslåede regler om kreditorinformation i forbindelse med rekonstruktionsbehandling, som blandt andet har sammenhæng med, at fordringshaverne efter forslaget er tillagt betydelig indflydelse på rekonstruktionsbehandlingens forløb og indholdet af en eventuel rekonstruktion, jf. herved pkt. 3.4, 3.5 og 3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer foreslår, at der i forbindelse med gennemførelsen af Konkursrådets forslag ses nærmere på bestemmelser, der sikrer kontrol med boets aktiver. Efter foreningens opfattelse er der ikke i de gældende konkursregler den fornødne kontrol med boets aktiver, herunder regler, der sikrer, at ingen af disse går tabt. En sådan kontrol kunne naturligt varetages af en statsautoriseret revisor, der har den fornødne ekspertise heri.

Lovforslaget angår rekonstruktionsbehandling, hvor skyldneren som udgangspunkt fortsat har rådighed over sine aktiver, og hvor der ikke er noget "bo". Efter Justitsministeriets opfattelse er der ikke anledning til i forbindelse med dette lovforslag at inddrage overvejelser om kontrollen med et konkursbos aktiver.

Kuratorforeningen anfører, at det for at give yderligere tilskyndelse til at anvende de foreslåede regler om rekonstruktion muligvis kan være hensigtsmæssigt at udvide adgangen til gældssanering efter konkurslovens kapitel 29 om gældssanering i forbindelse med konkurs til også at angå gældssanering i sammenhæng med en rekonstruktion.

Justitsministeriet finder, at reglerne om gældssanering i forbindelse med konkurs, jf. konkurslovens kapitel 29, bør udvides til også at omfatte

gældssanering for en personlig skyldner i forbindelse med rekonstruktionsbehandling af et selskab, som den pågældende har kautioneret for mv., jf. pkt. 3.17.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Hermed sikres, at de mere lempelige regler om gældssanering i konkurslovens kapitel 29 kan anvendes, uden at det er nødvendigt, at den pågældende indgiver personlig konkursbegæring.

6. Lovtekniske spørgsmål mv.

Kuratorforeningen anfører, at det i forslaget til konkurslovens § 11, stk. 2, som henviser til § 238, bør præciseres, hvilken del af bestemmelsen der henvises til.

Henvisningen til konkurslovens § 238 i forslaget til konkurslovens § 11, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 11), viderefører en tilsvarende henvisning i de gældende regler i konkurslovens § 10, stk. 2, og § 24, stk. 1, der ikke ses at have givet anledning til problemer i praksis. Uanset at visse stykker i konkurslovens § 238 efter deres indhold ikke er relevante for en rekonstruktør og/eller en tillidsmand, finder Justitsministeriet på denne baggrund ikke tilstrækkeligt grundlag for at fravige Konkursrådets forslag i betænkningen på dette punkt.

Kuratorforeningen anfører, at der med forslaget til konkurslovens § 12 er tale om en betydende og potentielt praktisk vigtig ændring af gældende ret med udvidelsen af rekonstruktørens beføjelser. Der kan tænkes en række dispositioner, som på den ene side er særlig væsentlige, men som ikke indebærer, at der sker en overdragelse af en virksomhed eller en del heraf, eksempelvis "sale and lease back" af virksomhedens produktionsejendom eller en afvikling af en (tabsgivende) aktivitet, uden at den overdrages til nogen. Det vil være hensigtsmæssigt, at udvidelsen af rekonstruktørens beføjelser får udtrykkelig hjemmel, i hvert fald i bemærkningerne til § 12.

Med lovforslaget foreslås et nyt regelsæt om rekonstruktion af insolvente, men levedygtige virksomheder. Det fremgår udtrykkeligt af forslaget til konkurslovens § 12 (lovforslagets § 1, nr. 11), hvilke dispositioner skyldneren og rekonstruktøren kan foretage under rekonstruktionsbehandlingen. Det foreslås blandt andet, at betaling af gæld kun må ske i overensstemmelse med konkursordenen eller for at afværge tab, og at virksomhedsoverdragelse alene må ske i overensstemmelse med et rekonstruktionsforslag, der er stadfæstet af skifteretten. Som eksempler på dispositi-

oner, der kræver rekonstruktørens samtykke (og som dermed kan gennemføres med rekonstruktørens samtykke), nævner bemærkningerne til forslaget til konkurslovens § 12 blandt andet nedlæggelse eller bortforpagtning af en væsentlig del af skyldnerens virksomhed.

Finansrådet anfører, at der i forslaget til konkurslovens § 12 c bør tages stilling til, hvem der ved en rekonstruktion skal afholde omkostningerne ved en vurdering af pantet.

I lyset af Finansrådets høringssvar er det tilføjet i bemærkningerne til forslaget til konkurslovens § 12 c (lovforslagets § 1, nr. 11), at eventuelle udgifter til vurdering af pantet i første omgang må afholdes af skyldneren, men at udgifterne eventuelt efterfølgende vil kunne kræves dækket af pantet, enten i forbindelse med et salg eller i forbindelse med en tvangsakkord eller konkurs, jf. nærmere forslaget til konkurslovens § 12 f (lovforslagets § 1, nr. 11) og bemærkningerne hertil.

Kuratorforeningen anfører, at formuleringen af forslaget til konkurslovens § 12 d giver anledning til usikkerhed om, hvorvidt skyldneren skal kunne udskille aktiver fra et virksomhedspant på de betingelser, som nævnes i stk. 2. Endvidere bør det fremgå mere tydeligt, at den panthaver, som inden udskillelsen er dækket af pantets værdi, skal have kompensation, mens den panthaver, der (efter resultatet af den bindende vurdering) er udækket, ikke skal have noget.

I lovforslagets § 1, nr. 11, er forslaget til konkurslovens § 12 d, stk. 2, ændret redaktionelt i forhold til Konkursrådets forslag i betænkningen blandt andet med henblik på at tage hensyn til det, der er anført af Kuratorforeningen.

Sø- og Handelsretten anfører, at det ikke fremgår klart af ordlyden af forslaget til konkurslovens § 12 e, om der er tale om en bagudrettet eller fremadrettet proces, når skifteretten træffer bestemmelse om bindende vurdering af et eller flere af skyldnerens pantsatte aktiver. Endvidere bør det fremgå tydeligere, at skifteretten i særlige tilfælde kan ændre en bindende vurdering, dvs. en vurdering, som skifteretten allerede har tillagt bindende virkning.

Kuratorforeningen anfører, at det i højere grad bør fremgå af forslaget til konkurslovens § 12 e, at skifteretten som udgangspunkt lægger til-

lidsmandens vurdering til grund og kun under visse omstændigheder iværksætter en ny vurdering.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer anfører, at formuleringen af forslaget til konkurslovens § 12 e er uklar, idet bestemmelsen kan læses således, at der skal foretages en ny vurdering af pantet, hvis skifteretten træffer afgørelse om en bindende vurdering. Bestemmelsen bør tydeliggøres således, at det er den af tillidsmanden tidligere foretagne vurdering, som skifteretten træffer afgørelse om skal være bindende.

Blandt andet i lyset af høringssvarene er forslaget til konkurslovens § 12 e (lovforslagets § 1, nr. 11) ændret i forhold til Konkursrådets forslag i betænkningen, således at det tydeligere fremgår, at skifteretten efter at have modtaget tillidsmandens vurdering fastsætter værdien af det pantsatte aktiv. Der henvises i øvrigt til den foreslåede bestemmelse og bemærkningerne hertil.

Finansrådet anfører, at det bør fremgå direkte af forslaget til konkurslovens § 12 e, at den bindende vurdering ikke omfatter fast ejendom.

Realkreditforeningen anfører, at det bør fremgå af forslaget til konkurslovens § 12 e, at den ikke omfatter fast ejendom. Desuden bør resten af forslaget justeres, så der ikke er tvivl om, hvorvidt fast ejendom er omfattet af en konkret bestemmelse.

Blandt andet i lyset af høringssvarene vedrørende forslaget til konkurslovens § 12 e (lovforslagets § 1, nr. 11) er formuleringen af bestemmelsen ændret i forhold til Konkursrådets forslag i betænkningen, således at det blandt andet udtrykkeligt fremgår, at bestemmelsen ikke gælder for fast ejendom. Efter Justitsministeriets opfattelse fremgår det i hvert fald herefter klart af lovforslaget, at de foreslåede regler om pantefordringer og pantsatte aktiver mv. – bortset fra § 12 e og de tre bestemmelser (forslag til konkurslovens § 10 a, stk. 2, nr. 2, 3. pkt., § 12 d, stk. 2, nr. 2, og § 14 c, stk. 4), som udtrykkeligt henviser til § 12 e – også gælder for pant i fast ejendom.

Kuratorforeningen anfører, at rækkefølgen af de foreslåede regler i konkurslovens §§ 12 i-12 m og §§ 12 n-12 u bør ændres, da §§ 12 i-12 m relaterer sig til konkurslovens kapitel 8, mens §§ 12 n-12 u relaterer sig til konkurslovens kapitel 7.

Justitsministeriet har ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at ændre Konkursrådets forslag i betænkningen på dette punkt. Kuratorforeningens forslag indebærer en renummerering af et stort antal paragraffer med tilhørende bemærkninger og krydshenvisninger mv.

Kuratorforeningen anfører, at det i forslaget til konkurslovens § 12 j, stk. 2, om bortfald af udlæg ikke er angivet, hvordan dette praktisk gennemføres eller gennemtvinges, hvis eksempelvis en udlægshaver ikke frivilligt vil medvirke til at aflyse et udlæg. Der mangler angivelse af beføjelser til, at eksempelvis en fogedret eller Tinglysningensretten kan slette udlæg, der er bortfaldet.

Forslaget til konkurslovens § 12 j, stk. 2, 1. pkt. (lovforslagets § 1, nr. 11), er en uændret videreførelse af det gældende § 185, stk. 2, om tvangsakkord. Justitsministeriet finder ligesom Konkursrådet ikke anledning til at foreslå særlige lovregler om effektueringen af bortfald af udlæg. Hvis der er tvist om, hvorvidt et udlæg er bortfaldet, vil spørgsmålet som udgangspunkt kunne afgøres af fogedretten, jf. bemærkningerne til forslaget til konkurslovens § 12 j, stk. 2, 1. pkt. (lovforslagets § 1, nr. 11).

Kuratorforeningen anfører, at salg af omstødelleskrav forudsætter, at køber får adgang til oplysninger af betydning for kravet.

Blandt andet i lyset af Kuratorforeningens hørings svar er der i bemærkningerne til forslaget til konkurslovens § 12 j, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 11), tilføjet en omtale af, at salg af omstødelleskrav i praksis forudsætter, at køberen får adgang til oplysninger om kravet, herunder foreliggende beviser for dets berettigelse.

Kuratorforeningen anfører, at i forslaget til konkurslovens § 12 p, stk. 3, sidste pkt., bør udtrykket ”prioritet” ændres, da der er tale om en ikke-pantesikret fordring.

I lovforslagets § 1, nr. 11, er forslaget til konkurslovens § 12 p ændret redaktionelt i forhold til Konkursrådets forslag i betænkningen, og ordet ”prioritet” er i den forbindelse udgået.

Kuratorforeningen foreslår, at ”en bank” i forslaget til konkurslovens § 14 a redaktionelt ændres til ”et pengeinstitut”, og at ”en bank eller sparekasse” i forslaget til konkurslovens § 216, stk. 4, ændres tilsvarende.

Lovforslaget er udformet i overensstemmelse med Kuratorforeningens forslag, jf. lovforslagets § 1, nr. 11 og 36..

Finans og Leasing har anført, at det bør fremgå af bemærkningerne til forslaget til konkurslovens § 12 u, at bestemmelsen ligesom konkurslovens § 61 ikke kan anvendes i forhold til finansielle leasingkontrakter. Finans og Leasing har endvidere anført, at formuleringen i forslaget til ændring af konkurslovens § 98 om ”købspligt for skyldneren” ikke svarer til praksis, idet der i stedet helt overvejende anvendes formuleringer, der indebærer, at leasingtageren på leasinggiverens anfordring har pligt til at anvise en køber af leasingaktivet.

I lyset af Finans og Leasings hørings svar er det tilføjet i bemærkningerne til forslaget til konkurslovens § 12 t (som svarer til § 12 u i Konkursrådets forslag) (lovforslagets § 1, nr. 11), at finansiell leasing normalt ikke kan reguleres efter denne bestemmelse, og formuleringen af forslaget til konkurslovens § 98 (lovforslagets § 1, nr. 25) er ændret, således at ”på lægger skyldneren at anvise en køber” træder i stedet for ”købspligt for skyldneren”.

Kuratorforeningen foreslår, at forslaget til konkurslovens § 14 c, stk. 1, ændres redaktionelt, således at en virksomhedsoverdragelse i overensstemmelse med den af fordringshaverne vedtagne og af skifteretten stadfæstede rekonstruktion ikke kan omstødes.

I lovforslagets § 1, nr. 11, er forslaget til konkurslovens § 14 c, stk. 1, ændret redaktionelt i forhold til forslaget i Konkursrådets forslag i betænkningen, således at en virksomhedsoverdragelse, der gennemføres på grundlag af en rekonstruktion, ikke kan omstødes.

Kuratorforeningen foreslår, at ordene ”bestemmelse om” udelades i forslaget til konkurslovens § 14 e, stk. 3, nr. 1 og 3.

Lovforslaget er udformet i overensstemmelse med Kuratorforeningens forslag, jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

Kuratorforeningen anfører, at henvisningen i forslaget til konkurslovens § 15, stk. 1, til § 11 e, stk. 2, ikke er hensigtsmæssig, da § 11 e, stk. 2, angiver mulighederne for vedtagelse henholdsvis forkastelse af forslaget til rekonstruktionsplan. Det bør udtrykkeligt fremgå, at forkastelse af rekonstruktionsplanen medfører, at rekonstruktionsbehandlingen ophører.

Henvisningen i forslaget til konkurslovens § 15, stk. 1, til § 11 e, stk. 2, i Konkursrådets forslag i betænkningen beror efter det oplyste på en redaktionel fejl. Der skal retteligt henvises til § 11 e, stk. 3, hvoraf udtrykkeligt fremgår, at hvis der ikke vedtages en rekonstruktionsplan, bestemmer skifteretten, at rekonstruktionsbehandlingen ophører. Henvisningen er rettet i lovforslaget, jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

Kuratorforeningen anfører, at udtrykket ”beslutning” i forslaget til konkurslovens § 15 a bør erstattes af ”bestemmelse”.

Lovforslaget er udformet i overensstemmelse med Kuratorforeningens forslag.

Kuratorforeningen anfører, at forslaget til konkurslovens § 72, stk. 3, 2. pkt., kan forekomme at være i strid med forslaget til konkurslovens § 12, stk. 2, hvorefter virksomhedsoverdragelse kun kan ske efter kapitel 2 c. Det bør derfor klargøres, om der kan ske virksomhedsoverdragelse (med rekonstruktørens godkendelse) uden for reglerne i kapitel 2 c, og i givet fald hvorvidt omstødelse af overdragelsen er udelukket, medmindre rekonstruktøren åbenbart overskred sine beføjelser.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer anfører, at bemærkningerne til forslaget til konkurslovens § 72 bør tilpasses, så de stemmer overens med bestemmelsens formulering.

Blandt andet i lyset af høringssvarene er forslaget til konkurslovens § 72, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 21), ændret redaktionelt i forhold til Konkursrådets forslag i betænkningen. Det foreslås, at hvis rekonstruktøren har godkendt en betaling eller disposition, kan omstødelse kun ske, hvis rekonstruktøren åbenbart har overskredet sine beføjelser. Hvis rekonstruktøren uden hjemmel i et stadfæstet rekonstruktionsforslag godkender en disposition, der går ud på at overdrage skyldnerens virksomhed eller en del heraf til en erhverver, har rekonstruktøren åbenbart overskredet sine beføjelser efter forslaget til konkurslovens § 12, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 11), og dispositionen vil således kunne omstødes, hvis betingelserne efter § 72, stk. 1 og 2, i øvrigt er opfyldt.

Kuratorforeningen anfører i relation til forslaget til konkurslovens § 14, stk. 1, at det ikke er hensigtsmæssigt at videreføre den gældende regel i konkurslovens § 189 om, at en tvangsakkord ”har virkning som” et rets-

forlig, idet det er anført i litteraturen, at det er noget usikkert, hvor langt disse ”virkninger” rækker.

Udtrykket ”virkning som et retsforlig” i forslaget til konkurslovens § 14, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 11), er i overensstemmelse med den gældende regel i konkurslovens § 189 om tvangsakkord (som forslaget til konkurslovens § 14, stk. 1, erstatter), og § 226, stk. 1, om gældssanering (som ikke foreslås ændret), der ikke ses at have givet anledning til problemer i praksis. Uanset at de gældende bestemmelsers nærmere rækkevidde har givet anledning til tvivl i dele af den retsvidenskabelige litteratur, finder Justitsministeriet på denne baggrund ikke tilstrækkeligt grundlag for at ændre Konkursrådets forslag i betænkningen på dette punkt.

Kuratorforeningen anfører, at rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af virksomheden forudsætter et vist omfang af tilhørende selskabsretlig lovgivning.

Justitsministeriet er enig i, at forslaget om, at rekonstruktøren under visse betingelser skal kunne overtage ledelsen af skyldnerens virksomhed, nødvendiggør konsekvensændringer af selskabsloven, jf. lovforslagets § 20 og bemærkningerne hertil.

III. Lovforslaget

Det fremsatte lovforslag adskiller sig på følgende punkter fra Konkursrådets forslag i betænkningen:

1. Det foreslås præciseret, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsens beslutning om tvangsopløsning også er fristdag, hvis skifteretten inden tre måneder af egen drift indleder rekonstruktionsbehandling eller afsiger konkursdekret, jf. lovforslagets § 1, nr. 1 (forslag til konkurslovens § 1, stk. 1, nr. 3).
2. Det foreslås at ophæve reglen om, at enhver, der har retlig interesse deri, hos skifteretten kan få oplyst, hvem der er beskikket som tilsyn for en person, der har anmeldt betalingsstandsning, jf. lovforslagets § 1, nr. 10 (forslag til ændring af konkurslovens § 9, stk. 2).
3. Der foreslås ikke nogen regel om, at skifteretten kan fritage skyldneren fra at deltage i mødet med fordringshaverne om forslaget til re-

konstruktionsplan, jf. forslaget til konkurslovens § 11 d (lovforslagets § 1, nr. 11).

4. Det foreslås, at den foreslåede regel i konkurslovens § 11 d om skyldnerens, rekonstruktørens og tillidsmandens pligt til at være til stede på mødet om forslaget til rekonstruktionsplan skal finde tilsvarende anvendelse på et møde i skifteretten om ændring af en vedtaget rekonstruktionsplan, jf. forslaget til konkurslovens § 11 f, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 11).
5. Det foreslås præciseret, at konkurslovens § 114, stk. 3, om pligt til at aflevere dokumenter til skifteretten også finder anvendelse ved anden fratræden end afsættelse, jf. forslaget til konkurslovens § 11 g, stk. 4 (lovforslagets § 1, nr. 11).
6. Der foreslås ikke nogen regel om, at rekonstruktionsbehandlingen skal ophøre, hvis tillidsmanden afsættes eller i øvrigt fratræder, uden at der beskikkes en ny tillidsmand, jf. forslaget til konkurslovens § 11 g, stk. 5 (lovforslagets § 1, nr. 11).
7. Det foreslås, at konkurslovens § 28 om erstatning og godtgørelse i tilfælde, hvor betingelserne for konkurs ikke var opfyldt, skal finde tilsvarende anvendelse ved rekonstruktionsbehandling, jf. forslaget til konkurslovens § 11 h (lovforslagets § 1, nr. 11).
8. Der foreslås mere udførlige regler om retsvirkningerne af rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af skyldnerens virksomhed, jf. forslaget til konkurslovens § 12, stk. 5 og 6 (lovforslagets § 1, nr. 11).
9. Der foreslås visse præciseringer af forbuddet mod individualforfølgning under rekonstruktionsbehandling, jf. forslaget til konkurslovens § 12 c (lovforslagets § 1, nr. 11).
10. Der foreslås ikke regler om bindende værdiansættelse af pantsatte aktiver i relation til betaling af de løbende ydelser på uomstødelige pantefordringer, der er omfattet et fyldestgørelsesforbud, eller i relation til fordringshavernes stemmeafgivning, jf. forslaget til konkurslovens § 12 e (lovforslagets § 1, nr. 11).
11. Der foreslås ikke særlige regler om omkostningerne ved salg eller vurdering af et pantsat aktiv i relation til udenlandske luftfartøjer, der

er registreret i en stat, der har tiltrådt Genève-konventionen af 19. juni 1948, jf. forslaget til konkurslovens § 12 f (lovforslagets § 1, nr. 11).

- 12.** Det foreslås, at konkurslovens § 46 (om delvis dækning gennem pant) skal finde tilsvarende anvendelse under rekonstruktionsbehandling, jf. forslaget til konkurslovens § 12 g (lovforslagets § 1, nr. 11).
- 13.** Det foreslås, at skifteretten kun efter anmodning skal udpege en advokat til at føre en omstødsessag for fordringshaverne, og at fristen for anlæg af omstødsessag skal regnes fra rekonstruktionsbehandlingens ophør i stedet for fra rekonstruktionens stadfæstelse, jf. forslaget til konkurslovens § 12 k, stk. 3 og 5 (lovforslagets § 1, nr. 11).
- 14.** Der foreslås ikke for rekonstruktionsbehandling en regel svarende til konkurslovens § 59 om erstatning i tilfælde af, at et konkursbo ikke indtræder i en aftale (Konkursrådets forslag til konkurslovens § 12 s er ikke medtaget i lovforslaget).
- 15.** Det foreslås, at adgangen til at videreføre ophævede aftaler skal gælde aftaler, der (til enhver tid) er ophævet inden for de seneste fire uger, i stedet for aftaler, der er ophævet op til fire uger før rekonstruktionsbehandlingens indledning, jf. forslaget til konkurslovens § 12 o (lovforslagets § 1, nr. 11).
- 16.** Der foreslås ikke nogen regel om, at skifteretten kan fritage skyldneren fra at deltage i mødet om rekonstruktionsforslaget, jf. forslaget til konkurslovens § 13 c (lovforslagets § 1, nr. 1).
- 17.** Der foreslås ikke nogen regel om, at stadfæstelse af et rekonstruktionsforslag skal kunne betinges af, at rekonstruktørens overtagelse af ledelsen af skyldnerens virksomhed opretholdes, jf. forslaget til konkurslovens § 13 e (lovforslagets § 1, nr. 11).
- 18.** Det foreslås, at skifteretten skal kunne bestemme, at rekonstruktionsbehandlingen skal fortsætte, hvis det stadfæstede rekonstruktionsforslag indeholder bestemmelse om en virksomhedsoverdragelse, som endnu ikke er tiltrådt af erhververen, jf. forslaget til konkurslovens § 13 f, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 11).

19. Det foreslås, at beskyttelsen mod omstødelse af en virksomhedsoverdragelse, der er gennemført på grundlag af en rekonstruktion, skal være generel og ikke kun være en beskyttelse mod omstødelse efter konkurslovens §§ 72 og 74, jf. forslaget til konkurslovens § 14 c, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 11).
20. Det foreslås præciseret, at rekonstruktøren kun kan begære rekonstruktionen ophævet, hvis rekonstruktøren er beskikket som tilsyn, jf. forslaget til konkurslovens § 14 e (lovforslagets § 1, nr. 11).
21. Det foreslås, at pligten til at registrere rekonstruktionsbehandlingen ophører i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens it-system i givet fald skal påhvile rekonstruktøren, jf. forslaget til konkurslovens § 15 b (lovforslagets § 1, nr. 11).
22. Det foreslås at ophæve undtagelsesbestemmelsen i § 87, stk. 5, således at udenlandske luftfartøjer, der er registreret i en stat, som har tiltrådt Genève-konventionen af 19. juni 1948, i relation til pantnaverregnskab behandles på samme måde som andre pantsatte aktiver, jf. lovforslagets § 1, nr. 22.
23. Det foreslås at ændre konkurslovens § 200, stk. 1, om krav, som bortfalder ved kendelse om gældssanering, således at der også sker bortfald af krav ifølge en leasingaftale, der pålægger skyldneren at anvise en køber af det leasede aktiv eller i øvrigt må anses for finansiel leasing, på løbende ydelser, der angår perioden efter indledning af gældssaneringssag, i det omfang fordringshaveren ikke kan godtgøre, at ydelserne må sidestilles med afdrag, jf. lovforslagets § 1, nr. 32.
24. Det foreslås, at de foreslåede regler om afstemning om sagsanlæg, hæftelse for sagsomkostninger og udpegning af advokat til at føre en omstødelsessag under rekonstruktionsbehandling også skal finde anvendelse for omstødelsessager i forbindelse med gældssanering, jf. lovforslagets § 1, nr. 38 (forslag til ændring af konkurslovens § 223, stk. 1).
25. Det foreslås at udvide reglerne om gældssanering i forbindelse med konkurs, jf. konkurslovens kapitel 29, til også at omfatte gældssanering for en personlig skyldner i forbindelse med rekonstruktionsbehandling af et selskab, som den pågældende har kautioneret for mv., jf. lovforslagets § 1, nr. 40-44.

- 26.** Der foreslås ingen udvidelse af appelbegrænsningen med hensyn skifterettens afgørelser i forbindelse med afstemninger i forhold til de gældende regler om tvangsakkord og konkurs, jf. lovforslagets § 1, nr. 48 (forslag til konkurslovens § 249).
- 27.** Der er tilføjet konsekvensændringer af anden lovgivning, jf. lovforslagets §§ 2-53.
- 28.** Der er tilføjet ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser, jf. lovforslagets § 54 (bortset fra stk. 3 og 6, som også var indeholdt i Konkursrådets forslag i betænkningen).
- 29.** Der er foretaget redaktionelle ændringer af en række af lovforslagets bestemmelser.